

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿՐԱՌՆԱ ՄԵԿԱՄՅԱ

Վրաստանի կրթության նախարար Գիորգի Ամիլխվաբիի խոսքով, առաջիկայում մագիստրատուրայի մասով օրենսդրական փոփոխություններ են իրականացվելու, որոնց համաձայն, կոնկրետ բնագավառի մագիստրոսական ծրագիրը կդառնա մեկամյա:

Ն ա խ ա ր ի խոսքով, Վրաստանում, որոշ մասնագիտությունների գծով բակալավրիատը 3 տարի է, իսկ մագիստրատուրան՝ 1 տարի:

Բակալավրիատի դեպքում փոփոխությունը վերաբերում է արվեստի, բիզնեսի եւ կառավարման նեղ ոլորտներին դասված կրթական ծրագրերին, իսկ մագիստրատուրայի դեպքում՝ գործարար վարչարարություն/կառավարում ծրագրերին:

Ըստ փոփոխության, արվեստի, բիզնեսի եւ կառավարման դասընթացները պետք է կազմեն առնվազն 180 կրեդիտ:

Գիորգի Ամիլխվաբին բարձրաձայնեց եւս մեկ նորամուծություն. եթե դիմորդը չի ցանկանում դրամաշնորհի ստանալ, ապա, առանց մագիստրատուրայի միասնական քննությունների, կարող է ընդունվել մեկամյա մագիստրատուրա:

- Համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ կհանձնարվեն:

թյուններից հետո, որոնք կիրականացվեն առաջիկայում, բուհերը հնարավորություն կունենան իրականացնել մեկամյա, այսինքն՝ 60 կրեդիտանոց մագիստրոսական ծրագիր: Առաջին փուլում դա կտարածվի նաեւ բիզնեսի եւ կառավարման ծրագրերի վրա՝ վրացերենով եւ անգլերենով: Դա կլինի նաեւ կարելու նորամուծություն, ըստ որի, եթե դիմորդը չցանկանա դրամաշնորհի ստանալ, կարող է ուղղակի ընդունվել մեկամյա մագիստրատուրա՝ առանց մագիստրոսական միասնական ազգային քննությունների: Կարծում ենք, որ սա մագիստրատուրայի ճկուն ծրագիր է, որը մի կողմից թույլ է տալիս բուհերին առաջարկել տարբեր, նեղ մասնագիտացված ծրագրեր, մյուս կողմից՝ հնարավորություն է տալիս հետաքրքրված ուսանողներին խորացնել իրենց գիտելիքները նեղ ոլորտային, ասաց Գիորգի Ամիլխվաբին՝ հավելելով, որ մեկամյա մագիստրատուրայով դոկտորանտուրա անցնել հնարավոր չի լինի, դրա համար անհրաժեշտ կլինի երկամյա ծրագրով անցնել:

ԹՈՒՅԼԱՏՐՎՈՒՄ Ե ՎՐԱՍՏԱՆԻՉ ՀԵՌԱԿԱ ՌԻՍՈՒՅՄԱՄԲ ՍՏԱՅՎԱԾ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ

Վրաստանի կրթության, գիտության եւ երիտասարդության նախարարության նախաձեռնությամբ եւ կառավարության որոշմամբ, բարձրագույն կրթության ոլորտում կիրականացվի նոր բարեփոխում, որի շրջանակներում կկարգավորվի էլեկտրոնային ուսուցման հարցը:

Մասնավորապես, գործող կրթական ծրագրերում թույլատրվելու է մի շարք բաղադրիչների եւ տեսական դասընթացների հեռավար իրականացում: Բացի այդ, հնարավոր կլինի լիովին հեռավար ծրագրեր մշակել այն ոլորտներում, որոնք գործնական-լաբորատոր ուսուցում չեն պահանջում: Կրթության նախարարությունից հայտնում են, որ այս նորությունը վերաբերում է ինչպես բակալավրիատին, այնպես էլ՝ մագիստրատուրային: Ե՛վ վրացի, ե՛ւ օտարերկրյա ուսանողները կկարողանան սովորել մասնակի հեռակա կամ ամբողջությամբ հեռակա ծրագրերով:

«Նորույթ է նաեւ այն, որ Վրաստանի տարածքից արտերկրում ստացված բարձրագույն կրթության ճանաչումը հեռավար ձևով թույլատրված է եւ կկարգավորվի նորովի: Առաջին փուլում դա կվերաբերի ԵՄ անդամ երկրների, Մեծ Բրիտանիայի եւ ԱՄՆ-ի համալսարաններին: Ավելի կոնկրետ, արտերկրում ստացած բարձրագույն կրթությունը Վրաստանի տարածքից հեռակա կարգով հնարավոր կլինի ճանաչել, եթե անձը կրթություն է ստացել:

Այն հաստատություններում, որոնք գործում են ԵՄ անդամ երկրների, կամ Մեծ Բրիտանիայի տարածքում եւ կրթական ծրագիրը հավատարմագրված է եվրամիության անդամ երկրների կամ Մեծ Բրիտանիայի տարածքում գործող բարձրագույն կրթության որակի ապահովման եվրոպական ցանցի (EQAR) ու բարձրագույն կրթության որակի ապահովման եվրոպական ցանցի (ENQA) գործակալությունների ռեգիստրում գրանցված կազմակերպության կողմից, որն ունի նման լիազորություն համապատասխան

երկրի օրենսդրությամբ պայմանավորված:

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների տարածքում, եթե կրթական ծրագիրը հավատարմագրված է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների տարածքում գործող կազմակերպության կողմից, որն ունի նման լիազորություն՝ համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Արտերկրում ստացած կրթության ճանաչումը վերաբերում է բարձրագույն կրթական ծրագրին, որը չի ներառում գործնական/լաբորատոր/կլինիկական/աշխատավայրում դասավանդման բաղադրիչներ եւ նախատեսում է ուսանողի կողմից համալսարանի ներքին քննությունները հանձնել ոչ հեռավար ձևով:

Կարելու է, որ դիտարկված օրինագծերի համաձայն սահմանվի առցանց համալսարանի հայեցակարգը, եւ ԿԳ նախարարությանը հանձնարարվի մշակել համապատասխան հայեցակարգի մոդելն ու չափորոշիչը: Այս որոշումը հիմնված է լավագույն միջազգային պրակտիկայի վրա, եւ այն առաջընթաց քայլ կլինի վրացական բուհերի համար, ինչը նրանց հնարավորություն կտա ապագայում մշակել դասավանդման բոլորովին նոր մոդել: Սա է՛լ ավելի կնպաստի Վրաստանի բարձրագույն կրթության՝ որպես կրթական կենտրոնի ձեւավորմանը: Նշենք, որ, Վրաստանի կառավարության կողմից դիտարկված օրենքների նախագծերի համաձայն, որոշված է նաեւ հեռավար ձևով մասնագիտական ծրագրերի իրականացման հնարավորությունը»,- հայտնել են կրթության նախարարությունից:

խորագրի նյութերը պատրաստեց ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԸ

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ «1+4» ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՎՈՒՄ Է

Վրաստանի կրթության, գիտության եւ երիտասարդության նախարար Գիորգի Ամիլխվաբիի որոշմամբ, 2024-2025 ուսումնական տարվանից վրաց լեզվի ուսուցման հանրակրթական «1+4» ծրագրում գրանցված ուսանողների ֆինանսավորումը պետական ուսումնական դրամաշնորհներով կրկնապատկվում է՝ այդ ծրագրով, տարեկան 100-ական հայ եւ արդբեջանալեզու ուսանողների փոխարեն, կֆինանսավորվի 200-ական ուսանող:

Ինչպես տեղեկացրին գերատեսչությունից, հանրակրթական «1+4» ծրագրի շրջանակներում հայալեզու եւ արդբեջանալեզու թեստերի արդյունքներով ընդունված ուսանողների ֆինանսավորումը պետական ուսումնական դրամաշնորհով կազմում է 450 հազարական լարի եւ տարեցտարի այդ գումարն ավելացվում է:

Վրաստանի կրթության, գիտության եւ երիտասարդության նախարարության գլխավոր առաջնահերթություններից մեկը՝ ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների համար կրթության մատչելիության ավելացումն է: Հենց այդ նպատակն է հետապնդում հանրակրթական «1+4» ծրագրի շրջանակներում ուսանողների ֆինանսավորման կրկնապատկումը:

Հիշեցնենք, որ հանրակրթական «1+4» ծրագիրն ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչ դիմորդների համար իրականացվում է հատուկ արտոնյալ քաղաքականության շրջանակներում, եւ նրանց հնարավորություն է ընձեռնվում դիմագրված կարգով ձեռք բերել բարձրագույն ուսում:

ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ ՌԻՍԱՆՈՂՆԵՐԸ ԳԵՐԱԴԱՍՈՒՄ ԵՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՈՒՇԵՐԸ

Ինչպես տեղեկացրել է Վրաստանի վիճակագրության ազգային ծառայությունը, ընթացիկ ուսումնական տարվա մեկնարկին Վրաստանում գործում էին 62 բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, որոնցից 19-ը պետական են, 43-ը՝ մասնավոր, ընդ որում՝ վերոնշյալ բուհերի երկու երրորդը գտնվում են Թբիլիսիում:

Ծառայության տվյալներով, ուսանողների հիմնական մասը՝ 59,1 տոկոսը, սովորում է պետական բուհերում, եւ միայն 40,9 տոկոսն է գերադասել մասնավոր բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը: Ընդհանուր առմամբ, այս տարի Վրաստանում հաշվառված է 177,8 հազար ուսանող, ինչը 10,2 տոկոսով գերազանցում է յուրաքանչյուր տարվա ցուցանիշը:

Ծառայության տվյալներով, 2023-2024 ուստարում ուսանող է դարձել 54,3 հազար երիտասարդ, ինչը 8,4 տոկոսով գերազանցում է անցյալ տարվա ցուցանիշը: Վերոնշյալ քանակից 32,4 հազարը սովորում է պետական, իսկ 21,9 հազարը՝ մասնավոր բուհերում: Սովորող երիտասարդների 51,2 տոկոսը աղջիկներ են, 48,8 տոկոսը՝ տղաներ:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕԶԱՄԻ

ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ԲԱՅՎԵՅ ԱՆԱԼՅԻՆԵՒ ԽԱՄԱՃԻԿԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԸ

Մարտի 14-ին Ախալցխիստում հանդիսավոր պայմաններում տեղի ունեցավ տեղի խամաճիկային պետական թատրոնի հանդիսավոր բացումը: Նորացված խամաճիկային պետական թատրոնը բացվեց Երեկոյն Դեխաձեի ստեղծագործության հիման վրա բեմականացված «Բարի ախորժակ» ներկայացմամբ:

Թատրոնի բացման միջոցառմանը մասնակցեցին Վրաստանի փոխվարչապետ, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Թեա Ծուլուկիանին, Վրաստանի խորհրդարանի մեծամասնական պատգամավոր Անտոն Օբոլաշվիլին, Ախալցխիստի մունիցիպալիտետի քաղաքապետ Իրակլի Լազարաշվիլին, Սամցխե-Ջավախեթի տարածաշրջանի փոխնահանգապետ Դավիթ Վարդիաշվիլին, Ախալցխիստի մունիցիպալիտետի սակրեբուլոյի նախագահ Դավիթ Լոմիձեն, խամաճիկային պետական թատրոնների միավորման գեղարվեստական ղեկավար Նիկոլոզ Սաբաշվիլին, տեղական ինքնակառավարման ներկայացուցիչներ:

Նշենք, որ խամաճիկային պետական թատրոնի շենքը 2023 թվականին վերանորոգվեց Վրաստանի կրթու-

թյան նախարարության եւ Ախալցխիստի մունիցիպալիտետի քաղաքապետարանի աջակցությամբ:

Դեռեւս 2022 թվականի ապրիլի 1-ին Վրաստանի մշակույթի եւ սպորտի նախարար Թեա Ծուլուկիանու հրամանագրով հիմնվել էր խամաճիկային թատրոնների միավորումը: Ստեղծագործական նոր միավորման հիմնադրման նպատակը՝ երկրի տարածքում գործող խամաճիկային թատրոնների մեկնադրման բարելավումն է, ստեղծագործական գործունեության ու բազմերանգությամբ, ինչպես նաեւ թատրոնների գործառնությունների արդ-

յունավետության բարձրացումը:

ՄԻՄՈՆ ԿԻԼԱԶԵ

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՐԱՊՆԴԵՔ ԻՄՈՒՆԱՅԻՆ ՉԱՄԱԿԱՐԳԸ

Կորոնավիրուսի, սեզոնային գրիպի եւ, ընդհանրապես, որեւէ համավարակի կամ հիվանդության մասին խոսելիս, անպայման նշվում է իմունային համակարգի ամրապնդման անհրաժեշտությունը: Բայց ինչպե՞ս ենք ամրապնդելու իմունային համակարգը, ի՞նչ ենք անելու դրա համար: Վ.ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թերթիծդարո

Այս հարցում որոշակի արդյունքի հասնելու համար, պետք է հետեւել սննդակարգին, ֆիզիկական ակտիվությանը, որը սեւորել, հետեւել վարքագծային կանոններին:

Գիտական հետազոտությունների արդյունքում պարզվել է, որ տարվա ընթացքում պարբերաբար մի քանի օր սննդից հրաժարվելը, այսինքն՝ այն, ինչ մարդն անում է պաս պահելիս, նշանակալի խթան է հաղորդում իմունային համակարգին: Օրգանիզմի պաշտպանական գործառնությունների վրա դրական ազդեցություն է թողնում նաեւ երաժշտությունը,

որը, նույնիսկ վիրահատական միջամտությունից առաջ, նպաստում է սթրեսը նվազեցնելուն:

Քաղաքի ժխորից պոկվելով եւ բնության գրկում հայտնվելով՝ նույնպես կիթաճեք իմունային համակարգի աշխատանքը, քանի որ բնության հետ շփման ընդամենը 20 րոպեի ընթացքում, նկատելիորեն նվազում է վերջինիս աշխատանքն արգելափակող հորմոններից մեկի՝ կորտիզոլի ազդեցությունը: Դրական ազդեցություն ունեն կուսի յուղով սուրճը, կանաչ թեյը, գինին, կաթնաթթվային մթերքները:

ՀԵՏԱԲԵՐԻ Է

ՏԱՐԵԿԱՆ 200 ՄԻԼԻԱՐԴ ԴՈԼԱՐԻ ՎՆԱՍ

Հավանաբար նկատել եք, որ վերջին տարիներին չափից ավելի շատ տարածվել են բնական աղետները՝ օր չի անցնում, որ հեռուստատեսությամբ չլսես երկրաշարժի, սոււնամիի, անտառային հրդեհների, անտառների տառապանքների մասին: Եվ ամեն անգամ նշվում է հասցրած վնասի չափը: Հետաքրքիր է փորձ արվել է արդյոք, մոլորակի մասշտաբով պարզել, թե որքան է կազմում տարեկան հասցրած վնասի չափը: Մ.ՍԱՍՈՆՅԱՆ

Ախալքալաքի մունիցիպալիտետ

Նման ուսումնասիրություններ, իհարկե, տարվել են: Օրինակ, շվեյցարական Swiss Re Institute վերապահովագրական ընկերության վերլուծական ստորաբաժանման հետազոտողները պարզել են, որ ջրհեղեղներից, արեաղարծային ցիկլոններից, ձնաքեթներից եւ կոմվեկտիվ փոթորիկներից համընդհանուր տնտեսական վնասը տարեկան կտրվածքով կարող է կազմել 185-200 մլրդ դոլար:

Հիմնվելով 2022 թվականի տվյալների վրա՝ վերլուծել են նշված չորս բնական աղետների հնարավոր տնտեսական հետեւանքները 36 երկրներում եւ եզրակացրել, որ դրանք հատկապես լուրջ սպառնալիք են

Ֆիլիպինների համար, որտեղ ամենամյա վնասը կարող է կազմել երկրի ՀՆԱ-ի մինչեւ 3 տոկոսը: Այդ առումով, երկրորդ տեղում է ԱՄՆ-ը՝ ՀՆԱ-ի 0,38 տոկոս: Առաջին հնգյակում են նաեւ Թաիլանդը, Ավստրիան եւ Զիմբաբուե:

Բացարձակ ցուցանիշների առումով, բնական աղետներից ամենամեծ տնտեսական վնասը հավանական է ԱՄՆ-ում: Այնտեղ վնասի հնարավոր չափը տարեկան կարող է հասնել 97 միլիարդ դոլարի: Միաժամանակ նշվում է, որ կլիմայի փոփոխության հետեւանքով ապագայում բնական աղետներից վնասի չափը կարող է ավելի լուրջ ծավալների հասնել:

ԳԻՏԵՔ. ՄԳՉՈՐ...

ՈՉ ԹԵ ԱԶԲԵՐԸ, ԱՅԼ ՇՈՒՐԹԵՐՆ ԵՆ «ՉՈԳՈՒ ՀԱՅԵԼԻՆ»

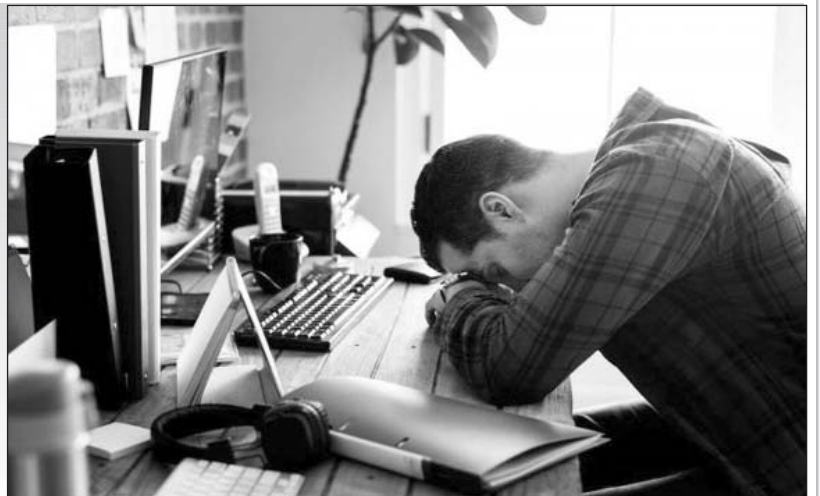
Տարածված է «Աչքերը հոգու հայելին է» արտահայտությունը:

Սակայն, դիզիոգնոմիկան համաձայն չէ այս արտահայտության հետ: Ըստ այդ ոլորտի մասնագետների, մարդու բնավորության բացահայտման

համար շուրթերն են կախարդական բանալին: «Ուզում եք իմանալ մարդու հոգին՝ ուշադրություն դարձրեք նրա շուրթերին»: «Շուրթերն են հոգու հայելին»: Ինչքան գեղեցիկ են մարդու շուրթերը, այնքան նա օժտված է լավ բնավորությամբ:

ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ԿՈՐԱՏԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

Եկեք խոստովանենք, որ երբեմն, նպատակին հասնելու, ուղեւորություն կատարելու կամ ուղղակի հաճելի ժամանց անցկացնելու համար, ուժերը չեն բավարարում: Ակտիվ եւ արդյունավետ լինելու բոլոր խորհուրդներն անիմաստ են, երբ ինքներդ թեւաթափ եք եւ ի վիճակի չեք լիարժեք մասնակցել այս կամ այն գործին: Փորձենք համատեղ ուժերով պարզել, թե ինչպես ենք զրկվում կենսական էներգիայից:

❑ **Քնի պակաս.** Հանրահայտ փաստ է, որ հանգիստ քունը պետք է լինի առաջնահերթային բոլորի համար: Ունենալ ուժերի վերականգնման համար բավարար է 8-ժամյա քունը, ունենալ համար՝ չափ, ունենալ համար՝ քիչ: Գիտնականները պարզել են, որ շատերի համար լավագույնը հանգիստն է 7,5-ժամյա քունը:

❑ **Շաքար.** Որքան էլ տարօրինակ լինի, սակայն ստուգված փաստ է, որ կոնֆետ ուտելուց կամ կոկա-կոլա խմելուց հետո, ծագում է քնելու տրամադրություն: Դրա ազդեցությունը հնարավոր է նազեցնել, եթե շաքարը զուգակցվի բուսական յուղերի հետ:

❑ **Կոֆեին.** Մեկ բաժակ սուրճ խմելուց հետո ստացված առույգության չափաբաժինը աստիճանաբար սկսում է նվազեցնել եւ, արդյունքում՝ ավելի շատ կորցնում եք, քան ձեռք բերում: Անկախ է նաեւ մեկ հակոտնյա հանգամանք. սուրճով արհեստականորեն բարձրացված առույգության համար՝ ստիպված կլինեք վճարել նյարդային համակարգի որոշակի խախտման անքնության կամ հոգնածությամբ:

❑ **Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածության անբավարարություն.** Հանրային փաստ է, որ անտեսված, չօգտագործված էներգիան կորչում է: Ուստի խորհուրդ է տրվում առավոտյան կատարել մարմնամարզություն, վազել, կատարել ֆիզիկական աշխատանք եւ համոզված եղեք, որ դա կբարձրացնի ձեր կենսական էներգիայի մակարդակը:

❑ **Թթվածնի անբավարարություն.** Օրվա մեծ մասը մենք շնչում ենք վերին շնչառությամբ, ինչը հանգեցնում է արյան մեջ թթվածնի մակարդակի անբավարարության: Հիմնախնդրի լուծման համար բավական է օրական երեք անգամ 5 րոպե հատկացնել նրան, որպեսզի 10 անգամ դանդաղորեն խորը շնչեք ու արտաշնչեք՝ պահպանելով որոշակի դադար:

❑ **Չափավոր սնունդ.** Որքան շատ եք օգտագործում թարմ բանջարեղեն ու միրգ, որքան քիչ եք ընդունում սպիտակուցներ, այնքան ավելի առույգ եք ձեզ զգում:

❑ **Հեղուկազրկում.** Ջրի անբավարարություն

նր հանգեցնում է արյան շրջանառության հիմնախնդիրների, ուղեղային ակտիվության վատթարացման, ինչը մարդկային օրգանիզմը թուլացնում է առաջացնելով հոգնածություն: Գիտականորեն ապացուցվել է, որ առողջ օրգանիզմի համար օրական պահանջվում է առնվազն 8 բաժակ ջուր: Ընդ որում, նկատի ունեցեք, որ կոֆեին պարունակող ըմպելիքի օգտագործումը հանգեցնում է օրգանիզմի հեղուկազրկման, այսինքն՝ սուրճի եւ կոկա-կոլայի երկրպագուներին խորհուրդ է տրվում ավելի շատ ջուր խմել:

❑ **Հոգեկան ցնցում.** Հանրահայտ փաստ է, որ ամեն օր մենք ենթարկվում ենք տարբեր տեսակի հոգեկան ցնցումների: Գիտականորեն ապացուցվել է ներկայացվել են բազում խորհուրդներ, թե ինչպես կարելի է խուսափել կամ հաղթահարել այդ ցնցումները: Դրանցից ամենապարզն ու ամենահեշտը, գիտնականների հավաստմամբ, իրադարձություններին հանգիստ հետեւելն է, հնարավորինս չանհանգստանալը:

❑ **Քրոնիկական ցավեր.** Կան մարդիկ, ովքեր տարիներ շարունակ տառապում են քրոնիկ ցավերով եւ ստիպված են լինում դրա հետ հաշտվել: Հենց նման մոտեցումն էլ հանգեցնում է կենսական էներգիայի մեծ կորստի: Երբեք չպետք է հաշտվել նման իրավիճակի հետ, նման դեպքերում կրկին դիմեք բժշկի, հնարավոր է, որ արդի բժշկությունն արդեն կարողացել է գտնել ձեզ անհանգստացնող հիվանդության բուժումը:

❑ **Չար մարդիկ.** Կան մարդիկ, որոնց շուրջ ստոծվում է բացասական մթնոլորտ: Ուն կարելի է համարել էներգետիկական արյունախտումներ, եւ ուն հետ գրույցից հետո շատերի մոտ անհետանում է ժպիտով ապագային նայելու ցանկությունը: Հնարավորության սահմաններում խուսափեք նման մարդկանց հետ շփումից:

Հուսով եմ՝ վերոնշյալ խորհուրդները ձեզ կօգնեն որոշակիորեն կարգավորել առօրյա գործունեությունն ու շփումները՝ պահպանելով կենսական էներգիա, որը շատ ավելի արդյունավետ կարող եք օգտագործել ձեր ընտանիքի, հարազատների, մտերիմների հետ հարաբերություններում:

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

© - Սիրելի՛ս, չեմ կարող հասկանալ, ինչո՞ւ ես դժգոհ: Ամեն առավոտ սուրճը տեղաշարժում եմ հրամցնում, քեզ մնում է միայն աղալ:

© - Սիրելի՛ս, ես այսօր աշխատանքի գնացի քո մեքենայով:

- Հուսով եմ, այն հիմա կանատեղում է:

- Ոչ լրիվությամբ...

© Խոսում եմ երկու ընկեր. - Առիթ ունեցե՛ք եւ շփվել ստի դետեկտորի հետ:

- Իհարկե, ամեն օր շփվում եմ կնոջս հետ:

© Ժամանակակից երիտասարդությունը սարսափելի է հագնվում: Օրինակ, այս տղան:

- Դա իմ աղջիկն է:

- Ներեցեք, ես չգիտեի, որ դուք նրա հայրն եք:

- Ես հայրը չեմ, մայրն եմ:

© - Շիկահերը ընկերուհուն պատմում է իր ամուսնու մասին.

- Երբ նրան հանդիպեցի՝ քսանն էր, իսկ երբ բաժանվեցի՝ քսաներեքը:

- Այո՛, համաձայնվում է ընկերուհին, - ինձ էլ է թվում, որ երեք ժամը բավարար է:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Վարդի ցերեկայով՝ ուղղելով անցյալի սխալները եւ մտածելով ապագայի մասին:

ՄԻԿՍՏՈՏԵԼ

Նույնիսկ շատ բան կորցնելու դեպքում՝ գնահատիր այն, ինչ մնացել է, որ հետո կարիք չլինի դրանք եւս ետ բերել:

Մարդը կարող է ապրել իբրեւ արքա կամ իբրեւ դատավոր, բայց նա պետք է մեռնի որպես մարդ:

Ֆ.ՆԻՑՇԵ

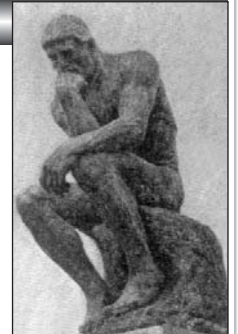
Եթե աշխարհը լիներ լավ՝ ապա ճշալով չէիր ծնվիր:

Է.ԴՈՒՐԱՂ ԴԱԿՈԲՅԱՆ

«Վրաստանի» ընթերցող

Մ.ԼՈՍՏՈՆՈՍԿ

Ախալցխի մունիցիպալիտետ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ ՎՐԱՍՏԱՆԻՑ ՀԵՏՈ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎՍ ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԱԿՈՒԹՅԱՆ ՃԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՏՆԵՅ

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՊԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՏՈՒԿ ԲԱՆԱԶԵՎ՝ ԱՆԴԱՄԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԴԱՄԱԿՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆԸ

Մարտի 13-ին, ծայրերի 504 կողմ, 4 դեմ, 32 ձեռնպահ հարաբերակցությամբ, Եվրախորհրդարանն ընդունեց Եվրամիությանն ու Հայաստանի միջև կապերի մասին հատուկ բանաձեռնը, որում դաշինքի օրենսդիր մարմինն անդրադառնում է նաև Եվրամիությանը Հայաստանի անդամակցության թեկնածության հնարավորությանը:

Բանաձեռնում Եվրոպական խորհրդարանի պատգամավորները ողջունում են ընդունում են ԵՄ-ի հետ հարաբերություններն ամրապնդելուն միտված Հայաստանի վճռական ցանկությունը եւ կոչ անում Եվրամիության գործադիր մարմիններ Եվրոպական Հանձնաժողովին ու Եվրոպական խորհրդին՝ դրական արձագանքել այս ցանկությանը եւ շարունակել իրականացնել ԵՄ-Հայաստան Գործընկերության մոտ համաձայնեցված օրակարգը՝ ընդգծելով համագործակցության հավակնոտ համատեղ առաջնահերթությունների ակտիվ հետապնդման անհրաժեշտությունը: Բանաձեռնում նշված է, որ ժամանակն է Հայաստանի հետ սկսել վիզաների ազատականացման երկխոսությունը:

Եվրախորհրդարանի պատգամավորները կոչ են անում դիտարկել Հայաստանի՝ ԵՄ-ին անդամակցության թեկնածուի կարգավիճակ տրամադրելու հնարավորությունը:

Եւ պատգամավորներն ընդունված բանաձեռնով ԵՄ գործադիրին կոչ են անում ակտիվորեն աջակցել Հայաստանին ԵՄ հետ համագործակցության մեծացման հարցում, ոչ միայն տնտեսական գործընկերության, այլեւ քաղաքական երկ-

խոսության, ոլորտային ինտեգրման եւ անվտանգության ոլորտում համագործակցության մեջ:

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը ողջունեց Եվրոպական խորհրդարանի՝ Եվրամիության եւ Հայաստանի միջև ավելի սերտ կապերի, Ադրբեյջանի եւ Հայաստանի միջև խաղաղության պայմանագրի անհրաժեշտության մասին ընդունված բանաձեռնը:

- Այս բանաձեռնով Եվրոպական խորհրդարանը արձանագրել է Հայաստանի ձեռքբերումները ժողովրդավարության, օրենքի գերակայության, կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում, ինչը չափազանց կարևոր է մեր երկրի միջազգային ընկալման համար: Բանաձեռնը մեջբերել է մախորդ տարի իրականացրած 17-ին Եվրոպական խորհրդարանի ամբիոնից իմ արած հայտարարությանը, թե Հայաստանը պատրաստ է այնքան մոտ լինել Եվրամիությանը, ինչքան Եվրամիությունը հնարավոր կհամարի՝ արձանագրելով, որ, եթե Հայաստանը կցանկանա Եվրամիության անդամության թեկնածու դառնալու հայտ ներկայացնել, Եվրամիության ինստիտուտները պետք է աջակցեն,- հայտարարեց վարչապետն ու հավելեց, որ այն Հայաստանում հանրային քննարկման առարկա պետք է դառնա:

ՍԻՆԶԵՎ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 1-Ը ՌՈՒՄ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՐՆԵՐԸ ԿԼԲԵՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆԸ

Ինչպես հայտարարեց Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, ռուս սահմանապահները մինչև օգոստոսի 1-ը կլքեն Երեւանի միջազգային օդանավակայանը:

- Տեղեկացրել ենք, որ նման որոշում ենք կայացրել: Եթե չեն սխալվում, վերջնաժամկետը 2024 թվականի օգոստոսն է,- ասաց Նիկոլ Փաշինյանը նշելով, որ սա աշխատանքային խնդիր է, եւ ոչ քաղաքական կամ աշխարհաքաղաքական բնույթի հարց:

Կրեմլի մամուլ քարտուղար Դմիտրի Պեսկովը հաստատեց, որ Ռուսաստանը Հայաստանից հաղորդագրություն է ստացել «Զվարթնոց» օդանավակայանում ռուս սահմանապահների աշխատանքը դադարեցնելու մասին: Պեսկովի խոսքով, Երեւանի հետ շփումները շարունակվում են:

ՈՐ ԴԵՊՔՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԱՇՏՈՆԱՊԵՍ ԴՈՒՐՍ ԿԳԱ ՀԱՊԿ-ԻՑ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի հայտարարությամբ, Հայաստանը փաստացի ստեղծել է իր գործունեությունը Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության (ՀԱՊԿ) կազմում, եւ սա պետության քաղաքական որոշումն ու դիրքորոշումն է, որը պետք է չփոխել իրավական գործընթացների հետ:

Նիկոլ Փաշինյանը հիշեցրեց, որ վերջին ժամանակներում Հայաստանը չի մասնակցում կառույցի նիստերին, չունի մշտական ներկայացուցիչ ՀԱՊԿ-ում, չի օգտագործում իր քվտան գլխավոր քարտուղարի տեղակալ նշանակելու համար, կարծիք չի արտահայտում ՀԱՊԿ-ում շրջանառվող փաստաթղթերի վերաբերյալ:

Խոսելով այն մասին, թե ինչքանով է հայկական կողմի դիրքորոշումը ՀԱՊԿ նկատմամբ ազնիվ, արդար եւ բարոյապես ճիշտ, նա նկատեց, որ Հայաստանի խնդրանքն ու նաեւ պահանջը ՀԱՊԿ-ին մեկն է՝ հստակեցնել, թե ո՞րն է կառույցի պատասխանատվության գոտին Հայաստանում:

Վարչապետը նկատեց, որ տարբեր քննարկումների ժամանակ Հայաստանը ստացել է ՀԱՊԿ եւ Ռուսաստանի Դաշնության իր գործընկերների շատ հստակ, տարակարծության եւ տարընթերցման տեղ չտվող դիրքորոշումն այն մասին,

որ Հայաստանի ինքնիշխան տարածքը կարմիր գիծ է իրենց համար: Սակայն, 2021 թվականի մայիսին, նույնեքերին, ինչպես նաեւ 2022 թվականի սեպտեմբերին տեղի են ունեցել իրադարձություններ, երբ այդ կարմիր գիծը հատվել է, մինչդեռ դրանց չեն հետեւել ՀԱՊԿ կանոնադրության եւ ճգնաժամային իրավիճակներին արձանագրման կարգի մեջ նախանշված քայլերը:

Նիկոլ Փաշինյանն արձանագրեց՝ եթե ՀԱՊԿ-ը կպատասխանի հարցին, թե ո՞րն է իր պատկերացրած ՀՀ ինքնիշխան տարածքը, եւ այդ պատասխանը համապատասխանի հայկական կողմի պատկերացումներին, դա կնշանակի Հայաստանի եւ ՀԱՊԿ միջև հարցերը հասցեագրված են, լուծված եւ ամփոփված՝ դրանից բխող հետեւանքներով:

- Եթե՝ ո՛չ, Հայաստանը դուրս կգա ՀԱՊԿ-ից: Թե ե՞րբ, չեն կարող ասել,- եզրափակեց վարչապետը:

Երկարատեւ դադարից հետո, Հայաստանի ազգային պարտիզանական զորավորումները կենտրոնացված են վերադառնում հայ եւ համաշխարհային կերպարվեստի գանձերից մեկը՝ ազգային պատմական կարգիչության հիմնադիր, ծնունդով Ախալցխայից Վարդգես Սուրենյանցի (1860թ.-1921թ., Յալթա) «Սալունե» հանրահայտ ստեղծագործությունը:

1929 թվականին Հռոմից Երեւան տեղափոխված գլուխգործոցը մշտապես ներկայացված է եղել Հայաստանի ազգային պարկերասրահում: 2019 թվականին «Սալունե»-ն հիմնովին վերականգնման նպատակով տեղափոխվեց Ազգային պարկերասրահի Վերականգնման եւ կոնսերվացման բաժին: Չորս տարի տեւած համալիր վերականգնումը Վարդգես Սուրենյանցի ամենապայծառիչ եւ ազդեցիկ կտավներից մեկին՝ «Սալունե»-ին, վերադարձրեց իր երբեմնի տեսքն ու շքեղությունը:

ՄԵՆԱ ՀԱՊՈՐՅԱՆԸ՝ «ԻՄ ԶԱՅԼԵ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՍԻ ՎՈՐՏԱԳԻՐ ՏԵՐԵՆ

«Իմ քայլը» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի արտահերթ նիստում, խորհրդի անդամների որոշմամբ խորհրդի նախագահ է ընտրվել Հայաստանի բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարար Մխիթար Հայրապետյանը, իսկ Հիմնադրամի գործադիր տնօրեն է նշանակվել Հայաստանի վարչապետի տնօրեն Աննա Հակոբյանը: Նշվում է, որ Աննա Հակոբյանը, մինչեւ հիմնադրամի գործադիր տնօրեն նշանակվելը, սեփական դիմումի համաձայն, դուրս էր եկել Հոգաբարձուների խորհրդի կազմից, եւ այդպիսով թողել նաեւ խորհրդի նախագահի պաշտոնը:

ԵՎԱՍՏԱՆԻ ՄՍԱՃՈՂ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿՆ ԱՎԵԼՈՒՄԷ

Հարկ վճարողների կողմից 2024թ. հունվար ամսվա համար ներկայացված եկամտահարկի եւ սոցիալական վճարի հաշվարկների տվյալներով, եկամուտ ստացող աշխատատեղերի թիվը կազմել է 713 715:

Հայաստանի պետական եկամուտների կոմիտեի տվյալներով, այն գերազանցել է նախորդ տարվա նույն ամսվա ցուցանիշը 35 799-ով կամ 5.3 տոկոսով:

ՎԱՐԴԵՍ ՍՈՒՐԵՆՅԱՆԻ «ՍԱԼՈՒՆԵ»-Ն ԿՎԵՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Երկարատեւ դադարից հետո, Հայաստանի ազգային պարտիզանական զորավորումները կենտրոնացված են վերադառնում հայ եւ համաշխարհային կերպարվեստի գանձերից մեկը՝ ազգային պատմական կարգիչության հիմնադիր, ծնունդով Ախալցխայից Վարդգես Սուրենյանցի (1860թ.-1921թ., Յալթա) «Սալունե» հանրահայտ ստեղծագործությունը:

ԱԶԴԱՐԱՐՎԵՑ «ՀԱՅԵՐԵՆԸ ՈՉ ՀԱՅԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ...» ԾՐԱԳՐԻ ՄԵԿՆԱՐԿԸ

Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության Լեզվի կոմիտեն ազդարարում է «Հայերենը ոչ հայախոսների համար. հայերենի ուսուցման, ստուգման եւ գնահատման համակարգ» նոր ծրագրի մեկնարկը: Համակարգը հնարավորություն կտա ոչ հայախոսներին սովորել հայերեն, ստուգել լեզվի իմացությունը եւ ստանալ իմացության մակարդակը նշող վկայական:

Կոմիտեի նախագահ Սիրանուշ Դվոյանի խոսքով, ոչ հայախոս եւ օտարազգիները են այն հայերը, ում համար հայերենն առաջին լեզուն չէ. խոսքը Սփյուռքում ծնված եւ մեծացած հայերի մասին է, ովքեր օտար լեզուներով են կրթվել, խնդիրներ ունեն հայերենի իմացության հետ եւ այլն:

- Համակարգը լինելու է էլեկտրո-

նային, ինչը նշանակում է, որ այն կգործի ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ երկրի սահմաններից դուրս: Լիցենզավորված կազմակերպությունները, որոնք հայտ կներկայացնեն, համապատասխան պայմանները բավարարելու դեպքում հնարավորություն կստանան ապահովելու այդ ստուգումներն ու քննությունները,- նշեց Դվոյանն ու հավաս-

տիացրեց, որ լեզվի ուսուցման չափորոշիչները մշակելու են հայ մասնագետները:

Ծրագիրն անհրաժեշտություն է դարձել վերջին տարիներին Հայաստանում տեղի ունեցած սոցիալական փոփոխությունների, մասնավորապես՝ աշխատանքային նպատակներով Հայաստան եկած ոչ հայախոսների սոցիալական ինտեգրման եւ առաջացած աշխատանքային խնդիրները կարգավորելու համատեքստում:

ԱՎԵԼՈՒՄԷ ԵՆ ԿԱՐՏՐՈՒԿՈՎ ՎԱՐԱԿՄԱՆ ԳԵՂԶԵՐԸ

Հայաստանում կարմրուկի լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը 120 է:

Հայաստանի առողջապահության նախարարության հիվանդությունների վերահսկման եւ կանխարգելման ազգային կենտրոնի տվյալներով, 2024-ին հաստատված վարակման 120 դեպքից 87-ը երեխա է, 33-ը՝ մեծահասակ: Հինգ քաղաքացի հոսպիտալացված է, դուրս են գրվել 96-ը:

Նշենք, որ, 2023 թվականի դրությամբ, ընդհանուր լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը 545 է:

«ვრასტანი»
თბილისი, სპარტანელ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445